

Richtlijn Jeelo en deelname aan BVL

Inleiding & dilemma

Jeelo is een brede onderwijsaanpak. Die werkt met een heel ander onderwijsconcept dan de gebruikelijke aanpak, waarbij tijdens lesuren bepaalde vakken of onderwerpen aan bod komen. De Jeelo-aanpak (zie verder onder 'wat is Jeelo') heeft consequenties voor deelname aan het BVL. Vanuit BVL eisen we van de scholen dat zij - volgens de criteria die in het Digitaal ActiviteitenPlan (DAP) zijn opgenomen –tal van activiteiten uitvoeren. Het BVL gelooft in de kracht van herhalen, jaar in jaar uit. De Jeelo-aanpak laat dat niet automatisch toe, omdat de verkeerseducatie om het jaar wordt aangeboden in de vorm van het project 'Veilig in het verkeer'. Op dat moment zijn alle leerlingen van de school met het project bezig, het andere jaar in principe niet.

Het BVL-team heeft daarom de richtlijn 'Jeelo en deelname aan BVL' in afstemming met de makers van Jeelo opgesteld. Zowel Jeelo als BVL vinden het belangrijk dat Jeelo-scholen elk schooljaar aan de BVL-criteria kunnen voldoen. Deze richtlijn biedt daarvoor voldoende mogelijkheden.

Projectaanpak binnen Jeelo

De content van Jeelo bestaat uit 12 projecten voor groep 1 tot en met 8. Een Jeelo-school doet 6 projecten per jaar. Alle groepen zijn tegelijk met hetzelfde project bezig. Een leerling doet binnen zijn basisschoolperiode elk project 4 keer, om het jaar, steeds op zijn eigen niveau. Samen dekken de projecten de kerndoelen voor 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' af. De projecten beginnen met een gezamenlijke start en eindigen met een gezamenlijke afsluiting. Ze zijn uitgewerkt in 4 leerroutes. Dit zijn suggesties: de routes zijn ook te arrangeren voor andere groepsindelingen. Het is zelfs mogelijk om een eigen project te arrangeren. De leerroute van een project laat zien hoe het project van begin tot eind verloopt. Leerlingen werken altijd naar een projectresultaat. Daaraan zijn vooraf eisen gesteld. Maar er zijn verschillende routes mogelijk. Zo kan er worden gedifferentieerd naar interesse, niveau en tempo.

Jeelo kiest heel bewust voor projectmatig werken en niet voor thematisch werken. De projectmatige opzet van Jeelo is afgeleid van project-based learning (PBL). Leerlingen werken in kleine groepen aan een projectresultaat. Het projectresultaat moet voldoen aan eisen van de opdrachtgever of eisen die zij zelf stellen. Zij onderzoeken en ontwerpen om te komen tot een projectresultaat dat aan alle eisen voldoet. Samen presenteren zij het resultaat, reflecteren en komen eventueel tot verbeteringen.

Jeelo kent 12 projecten met daarin telkens 6 maatschappelijke uitdagingen verwerkt. Dit zijn uitdagingen waarvoor de nieuwe generatie staat, gebaseerd op de duurzaamheidsthema's van de Verenigde Naties. In elk project staan leerlingen voor 6 uitdagingen:

1. wees baas over je eigen ontwikkeling;
2. zorg voor jezelf;
3. zorg voor anderen;
4. zorg voor onze planeet;
5. gebruik informatie veilig en betrouwbaar;
6. werk duurzaam samen.

Ze werken daarbij volgens 3 pijlers:

1. samen leven voor betrokkenheid bij leerlingen en de omgeving
2. samen werken voor 21e-eeuwse vaardigheden
3. zelfstandig leren voor individueel leren

Work in progress

Jeelo is volgens de makers inmiddels methodevervangend voor wereldoriëntatie-breed (met daarin de thema's aardrijkskunde, geschiedenis, natuur, techniek, kunstzinnige oriëntatie, leefstijl en burgerschap, EHBO en verkeer).

Begrijpend lezen, mondeling en schriftelijk presenteren zijn ook geïntegreerd in Jeelo. Sinds schooljaar 2018-2019 is Jeelo kerndoeldekking voor taal: spelling, grammatica en taalinzicht zijn dan ook gereed. Dat geldt ook voor rekenen voor groep 1 en 2; voor groep 3-8 is rekenen in ontwikkeling. Jeelo ontwikkelt permanent. De contentontwikkelaars van Jeelo leveren jaarlijks nieuwe content en zorgen ervoor dat dat actueel blijft.

Digitale leeromgeving

Alle scholen krijgen een eigen digitale leeromgeving 'Mijn Jeelo' met daarin alle content. Leerlingen krijgen een eigen inlog en kunnen op elke plek werken in de leeromgeving, ook thuis. Ouders en leerlingen zijn hierdoor meer betrokken bij het onderwijs.

De 12 projecten

 omgaan met elkaar	 zorgen voor jezelf en anderen
 maken van je eigen product	 omgaan met geld
 leren voor later	 leren van personen van vroeger
 zorgen voor dieren	 inrichten van je eigen omgeving
 beleven van onze planeet	 omgaan met natuur
 veilig in het verkeer	 veilig helpen

De 12 projecten worden dus om het jaar gegeven en dan is de hele school in alle leerjaren met hetzelfde project bezig. Daarin zitten veel zogenaamde leereenheden verwerkt (thema's met een aanpak). Alle leerlingen zijn er in de projectperiode 6 weken lang mee bezig op een manier waarvan Jeelo vindt dat de stof veel beter beklift dan op de ouderwetse manier. Dit komt omdat de leerlingen zeer actief bij de projecten worden betrokken en allemaal werken aan hun competenties: samenwerken, leren, presenteren. Het project is aangepast voor groep 1-2, 2-3, 3-4, 5-6 en 7-8.

Het project Veilig in het verkeer

Eén van de 12 projecten is het project Veilig in het verkeer, zie <https://www.jeelo.nl/veilig-het-verkeer/>. Jeelo geeft hierover de volgende informatie: kinderen begeven zich dagelijks in het verkeer op weg naar school en naar hun vrienden. Hoe kan dat zo veilig mogelijk? Kennis over de verkeersregels is niet genoeg. Je moet verkeerssituaties ook kunnen overzien. Dat leer je alleen door te oefenen. Doel van het project Veilig in het verkeer is dat de kinderen niet alleen leren over de regels van het verkeer, maar ook leren observeren wat gevaarlijke situaties in het verkeer zijn. Veilig door het verkeer gaan kan alleen als je bewust bezig bent met het verkeer en je niet laat afleiden.

Competenties als rode draden

In elk project werken groepen 1-2, 3-4, 5-6, 7-8 aan hun competenties: samenwerken, zorgen, maken, onderzoeken, leren en presenteren. De rode draden van dit verkeersproject zijn:

- Van eenvoudige naar complexe verkeerssituaties: kinderen leren eerst de verkeersafspraken voor spelen, lopen en fietsen. Er komen steeds complexere situaties aan de orde, zoals voorrangskruisingen en rotondes.
- Van het schoolplein tot in het verkeer: kinderen oefenen eerst vaardigheden op het schoolplein en later in een verkeerssituatie.
- Van dichtbij tot veraf: kinderen leren over verkeer in de directe omgeving en uiteindelijk tot buiten de wijk.
- Van een veilige speelplek kiezen tot een veilige route plannen: kinderen beoordelen plekken en routes op criteria als veiligheid, verkeersdrukke en reistijd.
- Van het houden aan afspraken tot zelf risico's inschatten: kinderen leren zich te houden aan gemaakte afspraken. Later herkennen ze risicovolle situaties en nemen ze zelf maatregelen.

Leren in en met de omgeving

Een fietsmaker geeft een workshop over fietsen controleren. Een chauffeur laat zien wat de dodehoek is. Een bestuurder, verkeersslachtoffer, milieuactivist of gehandicapte vertelt over zijn ervaring in het verkeer. Een wijkagent of de gemeente reageert op de onveilige verkeers- en speelsituaties die door kinderen zijn gesignaleerd.

Zie voor filmpje over verkeersonderwijs in Jeelo met uitleg en aanpak: <https://youtu.be/pj6F9BmadBQ>

Kan een Jeelo school daardoor niet voldoen aan de criteria/vragen in het DAP?

In het DAP onderscheiden we de volgende hoofdonderwerpen met bijbehorende criteria/vragen:

Deel A - verankering in schoolbeleid/organisatie

Deel B - verkeerseducatie in de klas

Deel C - praktische verkeerseducatie

Deel D - verkeersveilige schoolomgeving

Deel E - betrokkenheid van verzorgers/(groot)ouders

Deel F - communicatie en informatie

Deel G - milieubewust en gezond naar school

De vragen over onderdeel A, D, E, en F kan de school zonder problemen elk jaar beantwoorden. Het voldoen aan de bijbehorende criteria hoeft geen probleem op te leveren. Onderdeel G past prima binnen de duurzaamheidsprincipes die Jeelo hanteert en zou de school als onderzoeksopdracht voor leerlingen ook elk jaar kunnen uitvoeren. We hebben contact gezocht met de makers van Jeelo. Ook zij willen graag dat Jeelo-scholen bij de Labelaanpak in de diverse provincies in Nederland kunnen blijven aanhaken. Jeelo wil graag met ons samenwerken om een oplossing te vinden voor het 'per schooljaar moeten voldoen aan de DAP-criteria'.

Binnen de Jeelo-aanpak krijgen de leerlingen wel elk jaar rekenen en taal. En wij zien verkeer eigenlijk net als rekenen en taal; je moet het vaak repeteren en in de praktijk brengen om het goed te leren, en DAAROM is onze aanpak dan ook dat scholen ELK JAAR acties etc. uitvoeren en dan voor een langere periode dan 6 weken. Dat doen Jeelo-scholen ook voor taal, rekenen en bijvoorbeeld voor topografie, ook al valt dat thema eigenlijk onder een project.

Hoe Jeelo scholen aan de BVL-criteria kunnen voldoen

Jeelo gaf aan dat de scholen los van de projecten elk schooljaar zogenaamde (verkeersgerelateerde) leereenheden kunnen aanbieden, in de klas (theorie) of buiten (praktijk), dus aanvullend op de projectaanpak een keer in de 2 keer jaar. Voorbeelden:

- kijk of je fiets veilig is
- kijk je fiets na
- lopen en fietsen
- voorrang
- fietsparcours 1,2 en 3
- signalen in het verkeer
- woorden verkeer
- oversteken
- de dodehoek in kaart brengen
- fietsen
- onderzoek en plan een reis (bijvoorbeeld duurzaam naar school).

Het moet dus mogelijk zijn dat een Jeelo-school elk jaar een DAP invult, ook voor de hoofonderwerpen B en C. Want een Jeelo-school kan dus elk jaar iets doen aan verkeerseducatie in de klas en in de praktijk, en om het jaar met de projecten nog veel intensiever. Communicatie richting ouders, aandacht voor de schoolomgeving, BVL en organisatie, BVL en duurzaamheid: allemaal onderwerpen waaraan de school elk jaar aandacht kan besteden.

Conclusie Jeelo en BVL

Elke school die meedoet aan BVL vult voor elk schooljaar een DAP in, dus ook een Jeelo-school: dat is een subsidie-eis. Een Jeelo-school geeft bij de beantwoording van de vragen in het DAP aan op welke manier de school invulling geeft aan de criteria van de 7 hoofdonderwerpen van BVL, die verder gaan dan projectmatige aandacht geven aan verkeerseducatie:

- Deel A - verankering in schoolbeleid/organisatie
- Deel B - verkeerseducatie in de klas
- Deel C - praktische verkeerseducatie
- Deel D - verkeersveilige schoolomgeving
- Deel E - betrokkenheid van verzorgers/(groot)ouders
- Deel F - communicatie en informatie
- Deel G - milieubewust en gezond naar school

Voor de onderdelen B en C geeft de Jeelo school in het betreffende DAP aan wat aan de groepen 1-2, 3-4, 5-6, 7-8 in dat specifieke schooljaar aan verkeerseducatie wordt aangeboden (leereenheden en om het jaar projectaanpak) en op welke manier dat vertaald kan worden in beantwoording van de vragen/criteria die horen bij deel B en deel C.